
Od: Jan Nehasil [jan.nehasil@gmail.com]

Odesláno: 2. června 2015 21:22

Komu: Alexis Kimbembe; Bc. Naděžda Kouklová; Borecký Petr; Ing. Helena Váňová; Ing. Jan Černý; Ing. Ludmila Milerová; Josef Krutský; Josef Polák; JUDr. Ing. Petr Petržílek, Ph.D.; Mgr. Dana Poláková; Mgr. Jaromír Gloc; Mgr. Vojtěch Dvořáček; Miroslav Kolařík; Roman Martiňák; Vítězslav Pokorný

Předmět: otevřený email zastupitelům města Úvaly

Vážený pane starosto, vážení zastupitelé,

využívám toho, že uvádíte emailové adresy na webu města, a děkuji, že mému emailu věnujete pozornost. Původně jsem se nechtěl tímto tématem nějak více zabývat, ale za posledních několik dní se na mě přes Facebook obrátilo několik občanů (některé z nich sotva znám). Je mi záhadou, proč se obrací na mě, ale patrně jsem v nich vzbudil důvěru.

Jedná se o aktuální vypsanou soutěž města na posprejování podchodu a nádražní budovy. Názory, které sdílím i já, nemají problém posprejovat nový podchod, ale shodně apelují na to, aby samotná budova byla „ušetřena“ tomuto umění. Důvody jsou vám určitě známé. Budova je z doby před první republikou z roku cca 1912 a má svůj specifický charakter. Společně s protilehlým lehce mladším hotelem Budka tvoří významné dominanty města. Byla ztvárněna na dobových pohlednicích, je zmiňována v historických knihách a pro několik generací našich předků byla středobodem města. Město Úvaly již nemá moc podobných staveb a mělo by být v jeho zájmu si ten zbytek ochránit.

Oponenti tvrdí, že si nedochovala původní ráz kvůli jiné střešní krytině, klimatizačním jednokám apod. To ovšem není problém samotné budovy, ale odpovědných lidí, kteří toto dopustili. S tím již nyní nic neuděláme. Je ale velmi hloupé, a téměř alibistické, na těchto argumentech stavět teorii, že takto „upravenou“ budovu je už bez problému možné posprejovat. Bylo by naopak velmi žádoucí, kdyby stejné síly, jako město upíná k posprejování, upínalo na jednání s majitelem o co nejvěrnější rekonstrukci původního rázu budovy. Obrazu města by to zcela jistě velmi pomohlo, a to jak v očích místních, tak náhodných návštěvníků. Stejně zvláštní je argument, který tvrdí, že pokud bude budova čistá, bude okamžitě poprejovaná nelegálně a legální sprejování ji vlastně ochrání.

Pokud bychom tuto logiku brali vážně, tak by nemělo smysl renovovat žádnou veřejnou budovu a pro jistotu bychom je všechny posprejovali. Kromě toho patrně neexistuje žádná relevantní studie dokazující tento ochranný efekt. Naopak zkušenosti (např. z Prahy) prezentované ve veřejných médiích dokazují, že i po vyčlenění legálních míst pro sprejery, nelegálních grafitů neubývá. Takže v zásadě to problém neřeší.

Úvalská nádražní budova je osvětlená, proto pokud byste finanční prostředky, vynaložené na soutěž, investovali do kamerového systému, střežícího tento dopravní uzel města, je možné, že byste problém nelegálního grafitu výrazně eliminovali, a to nejen tento problém. Zvýšila by se tím i bezpečnost v bezprostředním okolí nádraží, kde lidé tráví určitý čas i v pozdních večerních hodinách.

Ukázkovým příkladem, že lze nádražní budovu rekonstruovat a zároveň před nelegálními sprejery ochránit, může být budova v Českém Brodě z roku 1929.

Nutno dodat, že jiná města obvykle vyčleňují pro tento druh umění volné betonové plochy, domy k demolici, staré trafostanice apod. a ne klíčové budovy města. V anketě, která proběhla na webu města a kterou jsem měl možnost vidět, bylo ke konci ukázáno, že toto téma výrazně rozděluje hlasující - polovina lidí měla tento záměr dokonce za obyčejné vandalství. Troufnu si podotknout, že na internetu hlasovalo to mladší, a tedy méně konzervativní publikum, proto reprezentativní anketa (mezi všemi věkovými kategoriemi) by možná dopadla ještě ve větší neprospěch. Bylo by vhodné ukázat výsledky ankety (zatím jsem je nikde oficiálně neviděl) a naslouchat lidem. Určitě je spousta projektů, které umožní mladým lidem seberealizaci a které vedou ke sjednocování společnosti a ne k opaku.

Na druhou stranu nevzhledný betonový podchod je dle mého názoru ideální místo pro oživení barvami. Vnímám jsem v diskusích, že lidé s ním nemají problém, a dokonce navrhuji danou anketu upravit pro tuto variantu - „pouze podchod“. Zde bych se jen velmi přimlouval za motivy, které s městem Úvaly mají spojitost a nejsou jen pouhým „výstřelem do tmy“. Návrhy na webu města ve stylu „industriální hmyz“ patrně není to, co by chtěli obyvatelé Úval sledovat každý den v podchodu po dlouhá léta. Úvaly měly a mají spoustu osobností a témat, která by se tímto dala místním, i těm co městem jen projíždí, netradičně připomenout.

Pokud by se zde objevil například Kožíškův polámaný mraveneček, Steimarův Pan Kolaloka ze slavného filmu, Reifův Plánička (který se na našem nádraží údajně narodil) a Slunce seno jahody, kapela Divokej Bill, anebo naopak místa jako viadukt, zaniklý hrad nebo rozhledna, bylo by to skvělé. Úvalští by viděli, že mají být na co hrdí. Jinak nic přeci nebrání milovníkům streetart si například pomalovat vlastní domy a byty industriálním hmyzem, ale to se nějak neděje.

Proto na vás apeluji a prosím o přehodnocení daného záměru a případné upravení zadání soutěže pouze pro podchod. Protože se zde jedná o významnou dominantu města, která ve městě plní svoji významnou roli, což vyzvihuje i zápis z jednání odborné komise (viz Facebook Streetart Úvaly), navrhuji, aby o tomto záměru jednalo zastupitelstvo na příštím veřejném zasedání a dalo pro tento projekt své doporučení. Není to projekt na omezenou dobu a tento záměr bude ovlivňovat ráz města po dlouhá léta. Zvláště pokud se přepokládá pomalování celé budovy ze všech stran.

Děkuji, že věnujete mému emailu svůj čas.

S pozdravem

Jan Nehasil, Úvaly